

Nyhetsbrev nr 3/2008

Danowsky & Partners Nyhetsbrev utkommer fyra gånger per år och rapporterar kortfattat om olika initiativ och beslut från området för lagstiftning och dömande i Sverige och i EU. Nyhetsbrevet är inriktat främst på frågor som har anknytning till byråns huvudsakliga verksamhetsområden, media- och immaterialrätt, associations- och arbetsrätt samt processer.

Nyhetsbrevet distribueras till vissa av advokatbyråns klienter, men kan erhållas utan kostnad av den som så önskar. Den som är intresserad av att regelbundet få del av Nyhetsbrevet är välkommen att kontakta advokatbyrån på adressen nedan.

UR INNEHÅLLET

- Förslag om begränsningar i revisorers skadeståndsansvar..... 1
- Ny kommissionslag 2
- Byte av städentreprenör inte övergång av verksamhet 3
- Bilhandlare i olaglig kartell 4

NYA LAGAR OCH LAGFÖRSLAG

Ansvar och oberoende för revisorer

Utredningen om revisorer och revision har den 17 september lagt fram sitt slutbetänkande Revisorers skadeståndsansvar (SOU 2008:79).

I betänkandet föreslås flera genomgripande förändringar i reglerna om revisorers skadeståndsansvar. Bland dessa märks ett förslag att revisorernas ansvar i aktiebolag ska vara subsidiärt i förhållande till styrelse och VD. Talan mot revisor ska bara få föras av styrelseledamot eller VD som är föremål för den primära talan eller som har ådömts ett skadeståndsansvar. Vidare föreslås att revisorns ansvar begränsas till ett belopp motsvarande 2.500 prisbasbelopp per uppdrag (f.n. drygt 100 mkr).

Förslaget är i den delen föranlett av EU-kommissionens rekommendation om en begränsning av revisorers skadeståndsansvar. Den rekommendationen har i sin tur bakgrund i en oro för att allt färre revisions-

byråer kommer att ha kapacitet att revidera större börsbolag och ökade svårigheter för större revisionsbyråer att upphandla ansvarsförsäkringar på rimliga villkor.

Utredningen vill också införa betydande lättnader i reglerna om jäv, oberoende och sidoverksamheter. Det innebär bl.a. att revisorer föreslås kunna lämna både redovisnings- och revisionstjänster till samma kund. Därtill föreslås ett slopande av den nuvarande regeln att revisorer bara får bedriva sidoverksamheter som har ett naturligt samband med revisionsverksamhet.

Slutligen föreslår utredningen att uppdelningen mellan godkända och auktoriserade revisorer upphör och att endast den senare kategorin ska finnas framdeles.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2010.

Implementering av sanktionsdirektivet

Den 9 oktober skickade regeringen till lagrådet ett förslag på propositionstext om nya civilrättsliga sanktioner på immaterialrättsens område. Förslaget har sin grund i EU:s civilrättsliga sanktionsdirektiv (2004/48/EG). Direktivet syftar till en harmonisering av medlemsstaternas lagar om skydd för immateriella rättigheter.

Bland de nya regler som nu föreslås märks möjligheten för domstol att i vissa fall ålägga en person som gjort intrång i en immateriell rättighet att lämna information om ursprung och distribution för de varor och tjänster som intrånget gäller. Regeringen

räknar med att de nya reglerna kan träda i kraft den 1 april 2009.

Elektroniska företagsinteckningsbrev

Regeringen föreslår i prop. 2008/09:17 att företagsinteckningsbrev ska kunna utfärdas i elektronisk form. Enligt förslaget ska sådana inteckningsbrev registreras i ett särskilt register som ska föras av Bolagsverket. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 mars 2009.

Förslaget kompletterar de förändringar av reglerna om företagsinteckningar som lämnades i prop. 2007/08:161. Dessa senare bestämmelser avses träda i kraft redan den 1 januari 2009 och syftar till att öka möjligheterna för företag att utnyttja företagsinteckningar som säkerhet för lån.

Förslag om upphävande av Lex Backström

Utredningen om förvärv och förvaltning av hyresfastighet har haft i uppdrag att se över lagen (1975:1132) om förvärv av hyresfastighet m.m. ("förvärvslagen") och bostadsförvaltningslagen (1977:792).

I sitt betänkande (SOU 2008:75) konstaterar utredningen att förvärvslagen haft betydande svagheter och inte uppfyllt sitt syfte att hålla olämpliga fastighetsägare borta från fastighetsmarknaden. Utredningen konstaterar också att lagen medfört betydande administrativa bördor och kostnader för både enskilda och myndigheter.

Utredningens förslag är att förvärvslagen avskaffas och att hyresgästernas intresse i stället tas till vara genom ändringar i bostadsförvaltningslagen. De ändringar som föreslås i den lagen är bl.a. att förvaltningsåläggande ska kunna meddelas redan vid mindre allvarliga brister i förvaltningen. Det ska också bli enklare att få till stånd både tvångsförvaltning och åtgärdsförelägganden.

Ändringarna i bostadsförvaltningslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2009. Samtidigt upphör förvärvslagen, enligt förslaget.

Ökat skydd för företagshemligheter

Utredningen om skyddet för företagshemligheter redovisar i sitt betänkande (SOU 2008:63) en översyn av lagen om skydd för företagshemligheter.

I uppdraget har ingått att utreda om lagen, som trädde i kraft för snart 20 år

sedan, behöver anpassas till de förändringar som dagens informationssamhälle innebär. Utredningen har också sett över straffansvarets omfattning.

I betänkandet föreslås att det nuvarande straffansvaret utvidgas till att omfatta personer med lovlig tillgång till ett bolags konfidentiella uppgifter. Det innebär att obehörigt röjande och utnyttjande av företagshemligheter som sker av anställda straffbeläggs. Samma föreslås gälla för personal från bemannings- eller konsultföretag, revisorer, styrelseledamöter och andra som får lovlig tillgång till uppgifterna genom sitt uppdrag.

Utredningen föreslår även att det införs regler om s.k. bevisundersökning. Det skulle i så fall bli möjligt att söka efter bevis hos den som skäligen kan antas ha angripit en företagshemlighet. Den föreslagna regeln har utformats utifrån reglerna om intrångsundersökning vid immaterialrättsliga intrång.

Europeiskt småmålsförfarande

Regeringen föreslår i prop. 2007/08:165 att EG:s förordning om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (861/2007/EG) implementeras i svensk rätt genom en ny lag om europeiskt småmålsförfarande. Lagen, som kompletterar förordningens bestämmelser, föreslås träda i kraft den 1 januari 2009.

Det europeiska småmålsförfarandet syftar till att förenkla handläggningen och sänka kostnaderna i gränsöverskridande tvister om mindre värden. Förfarandet är ett alternativ till befintliga nationella rättegångsförfaranden och ska kunna användas av den som vill föra en talan mot någon som är bosatt i en annan medlemsstat. Värdet av tvisteföremålet får inte överstiga 2.000 euro exklusive ränta.

Behörig domstol i Sverige ska, enligt förslaget, vara tingsrätterna. Förfarandet kommer huvudsakligen att vara skriftligt. En viktig skillnad mellan det europeiska småmålsförfarandet och hanteringen av ordinära svenska småmål är att parterna måste delges domen.

Ny kommissionslag

Regeringen presenterade den 18 juni en lagrådsremiss med förslag till en ny kommissionslag. Syftet är att modernisera reglerna

om kommission som nu finns i kommissionslagen från 1914. Kommissionsreglerna har en praktisk betydelse vid sidan av rena kommissionsfall eftersom reglerna ofta åberopas för andra typer av samverkansformer.

Den nya lagen föreslås gälla för kommissionshandel med all sorts lös egen- dom, inklusive värdepapper. Enligt förslaget ska lagen bli tvingande till konsumenters förmån.

I sak innebär lagförslaget att ett antal förtydliganden görs, bl.a. i fråga om reglerna om kommissionärens säkerhetsrätt och rätt till provision. Nuvarande bestämmelser om schabloniserad efterprovision och ersättning till kommissionären för investeringar ersätts av regler om avgångsvederlag.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 oktober 2009.

SVENSK RÄTTSPRAXIS

Fråga om övergång av verksamhet

I arbetsdomstolens ("AD") dom nr. 64/08 hade AD att ta ställning till frågan om ett byte av städentreprenör på ett hotell innebar en övergång av verksamhet i den mening som avses i 6b § i lagen om anställnings- skydd. En sådan övergång innebär enligt lagen att anställningar övergår automatiskt till det övertagande bolaget.

I rättsfallet hade en tidigare städentreprenör vid hotellet sagt upp sitt avtal och i samband med det sagt upp den berörda personalen på grund av arbetsbrist. Hotellet hade kort därefter anlitat en ny entreprenör. Den nya entreprenören hade genomfört ett särskilt anställningsförfarande och anställt delar av den tidigare personalen.

En av de anställda som sagts upp av den tidigare entreprenören och som inte sökt jobb hos den nya, väckte genom sitt förbund talan mot den nya entreprenören. Förbundet hävdade att det varit fråga om en övergång av verksamhet och att medlemmens anställning därför borde ha övergått till den nya entreprenören.

AD konstaterade att de svenska reglerna om övergång av verksamhet ska tolkas i enlighet med EG:s s.k. överlåtelsedirektiv (2001/23/EG). Utifrån praxis från EG-

domstolen, fann AD att direktivet i och för sig kan tillämpas i den aktuella typen av situationer. Den avgörande frågan var dock, enligt AD, om det som övergått var en verksamhet eller endast en del av en verksamhet. Med hänvisning till den s.k. Spijkers-domen (mål nr. 24/85 Spijkers [1986] ECR p. 1119) uttalade AD att den kritiska frågan blir om den verksamhet som övergått kan beskrivas som en bestående ekonomisk enhet.

Efter en genomgång av de kriterier som EG-domstolen ställt upp, fann AD att det aktuella fallet inte innefattade en övergång av verksamhet i lagens mening. Det förhöll- andet att den nya entreprenören tagit över samma arbetsuppgifter, att vissa mindre tillgångar tagits över och att viss personal fått arbeta kvar vid hotellet ansågs inte tillräckligt för att någon bestående ekonomisk enhet skulle anses ha övergått. Förbundets talan avslögs därför.

Högsta domstolen om sakrättsligt skydd

Högsta domstolen ("HD") meddelade den 11 juni dom i ett mål om en köparens sakrättsliga skydd mot säljarens konkursborgenärer. Frågan var om köparens ställning påverkades av den nära relation som fanns mellan de berörda bolagen.

Bakgrunden var att ett bolag ("A") hade sålt en packlinje för råkor till ett leasing- bolag. Leasingbolaget hade därefter hyrt ut varan till ett tredje bolag ("B") som var ett helägt dotterbolag till A. A ägdes av en person som var styrelseledamot och firma- tecknare i både A och B.

HD konstaterade att det var ostridigt att B hade fått varan i sin besittning för leasing- bolagets räkning. Vidare uttalade HD att om någon företrädare för B hade återlämnat varan till A utan leasingbolagets samtycke, hade företrädaren kunna bli föremål för både straffansvar och skadeståndsskyldighet. Därtill ansåg HD att alla styrelseledamöter och firmatecknare i B i den funktionen hade en skyldighet att sätta B:s intressen framför A:s intressen. A ansågs därför i tillräcklig grad avskuret från sin rådhighet över varan och leasingbolaget hade således fått sak- rättsligt skydd för sitt förvärv.

Bilhandlare medverkade i kartell

Den 10 september meddelade Marknadsdomstolen ("MD") dom i ett mål om påstått konkurrensbegränsande samarbete (MD 2008:12). Konkurrensverket gjorde gällande att ett antal återförsäljare av Volvo- och Renaultbilar i södra Sverige hade deltagit i en kartellbildning.

MD fann det bevisat att ett antal horisontella konkurrensbegränsande överenskommelser hade ingåtts mellan handlarna. En sådan överenskommelse var att återförsäljarna hade delat upp marknaden och fastställt gemensamma priser för nya och begagnade bilar. Enligt MD innebar kartellen en märkbar överträdelse av konkurrensreglerna. Kartellen innebar också en påverkan på handeln mellan medlemsstater i EU.

De bolag som medverkat i kartellen ålades att betala konkurrensskadeavgifter på mellan 500.000-6.000.000 kronor.

EG-DOMSTOLEN

Coca-Cola i varumärkestvist

Den 18 juni meddelade Förstainstansrätten dom i ett varumärkesmål rörande figurmärket MEZZOPANE. I tvisten hade Coca-Cola Company gjort gällande att figurmärket inte borde ha registrerats som EG-varumärke eftersom märket var förväxlingsbart med Coca-Colas två äldre varumärken MEZZO och MEZZOMIX.

Coca-Colas varumärken är registrerade för bl.a. öl och alkoholfria lemonader medan MEZZOPANE är ett varumärke för vin.

EG-domstolen fann att det inte förelåg någon förväxlingsrisk mellan varumärkena. Domstolen pekade på att de varor som märkena avsåg inte var av samma slag. Därvid saknade det betydelse att MEZZOMIX i och för sig var känt på marknaden. Enligt EG-domstolen hade märkena också endast måttlig visuell och fonetisk likhet.

Vid en helhetsbedömning ansågs skillnaderna mellan varuslagen och varumärkena så stora att det inte fanns någon förväxlingsrisk. Coca-Colas talan ogillades.

ÖVRIGT

Aktiemarknadsnämnden

I uttalande 2008:15 prövade Aktiemarknadsnämnden om en överlåtelse av en rörelse till en VD i ett dotterbolag kunde utgöra ett kringgående av de s.k. Leo-reglerna i 16 kap aktiebolagslagen och därmed strida mot god sed.

I uttalandet hänvisar nämnden till att den i ett tidigare uttalande framhållit att uppenbara kringgåenden av Leo-reglerna generellt sett står i strid med god sed på aktiemarknaden. I det aktuella fallet konstaterade nämnden dock att transaktionen föll utanför tillämpningsområdet för Leo-reglerna eftersom den avsåg en överlåtelse av en rörelse. Överlåtelsebegränsningarna i Leo-reglerna omfattar bara överlåtelse av aktier och aktierelaterade instrument. Det kunde därför inte komma på fråga att betrakta den aktuella transaktionen som ett kringgående av reglerna.

*Nyhetsbrevet sammanställs av
Danowsky & Partners Advokatbyrå KB
Box 16097, 103 22 STOCKHOLM
Tel: 08-614 64 00, fax: 08-678 09 25
E-post: lawfirm@danowsky.se
Redaktör: Jur kand Josefine Merimaa
Ansvarig utgivare: Advokat Ulf Isaksson*